මඩිහේ නා හිමි

මඩිහේ නා හිමියන් අපවත් වී පසුගිය සතියට අවුරුද්දක් පිරිණි. ඒ අවුරුද්ද මේ රටෙහි කලබැගෑනි රාශියක් සිදුවූ අවුරුද්දක් වෙයි. සිංහල බෞද්ධකම යනු කුමක්දැයි බොහෝ දෙනාට අමතක කරවීමට තරම් කරුණු ඒ අවුරුද්දෙහි ඉස්මත්තට පැමිණියේ ය. එපමණක් නොව සිංහල හාමුදුරුවන්ගේ කාර්යභාරය නැවත අර්ථදැක්වීමට ගත් උත්සාහයක් ද අපි ඒ කාලයෙහි දුටුවෙමු. ඒ උත්සාහය නා හිමියන් ගත්මගට පටහැණිව සිදු වූවක් විය. අතිපූජ්‍ය මඩිහේ පඤ්ඤාසීහ මහානායක හිමිපාණන් වහන්සේගේ ජීවිතකතාව හෝ ඉන් කොටස් හෝ විවිධ පුද්ගලයන් අතින් ලියැවී ඇත. මෙහි දී ඒ කාර්ය නැවත කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් පැන නො නගියි. මඩිහේ මහ නා හිමියන් බොහෝ දෙනාට මඩිහේ නායක හාමුදුරුවෝ නැත්නම් මඩිහේ හාමුදුරුවෝ වූහ. ඒ උන්වහන්සේට අගෞරව කරන අදහසකින් නො වෙයි. මඩිහෙ හාමුදුරුවෝ මෙරට නිල නොලත් සඟරජ හිමි වූහ. මහාසාමි යන පදයෙන් හඳුන්වනු ලැබූ සඟරජ පදවිය පොළොන්නරු යුගයේ ඇතිකරන ලද්දක් යැයි පැවසෙයි. ඒ පදවිය මහනුවර යුගයේ ද වැලිවිට සරණංකර හිමිපාණන් වහන්සේට පිරිනමා ඇත.

මහනුවර යුගයේ නායක්කාර රජවරු අඩුම තරමින් මෙරට සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියෙහි වැදගත්කම පිළිගත්හ. ඒ වන විට පෘතුගීසි ආක්‍රමණිකයන් මෙරට බටහිර ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතික ආධිපත්‍යය අප මත පැටවීම ආරම්භකර අවුරුදු දෙසීයක් තුන්සීයක් පමණ වුව ද, මෙරට බහුසංස්කෘතික බහුජාතික රටක් යැයි කීම සඳහා අධිරාජ්‍යවාදී සංකල්ප නිර්මාණයකර නො තිබුණි. නායක්කාර රජවරුන්ට වුව ද මෙරට සිංහල බෞද්ධ රටක් විය. ඔවුන් ඇතැම් හින්දු සිරිත් විරිත් අනුගමනය කළ ද, ඒ කෙළෙ සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියට මෙරට හිමිවූ තැන අකා මකා දමමින් නො වෙයි. එහෙත් පෘතුගීසීන්ට හා ලන්දේසීන්ට කළ නොහැකි වූ දෙයක් බ්‍රිතාන්‍යයෝ සිදුකළහ. ඒ ඔවුන්ගේ අධ්‍යාපනය ආධාර කරගනිමිනි. අද ඇත්තේ පාසල, විශ්ව විද්‍යාල හා ජනමාධ්‍ය හරහා නගනව ම සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතිය නසන ව්‍යාපෘතියකි.

මෙරට බොහෝ උගතුන් යැයි කියාගන්නා අයට බටහිර ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතික ආධිපත්‍යය නො තේරෙයි. එයට හේතුවක් නම් ඔවුන්ට ලැබී තිබෙන ක්‍රිස්තියානි අධ්‍යාපනයක් ය. ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතික ආක්‍රමණය යන්න බටහිරයෝ අපට නුගන්වති. එසේ නම් ඊනියා උගතුන්, විශේෂයෙන් ම ඊනියා ජාත්‍යන්තර සම්මාන දිනාගත්තවුන්, ඒ දැනගන්නේ කෙසේ ද? පෘතුගීසි ආක්‍රමණය, ආක්‍රමණයක් නම් මිහිඳු හාමුදුරුවන් ද කෙළේ ආක්‍රමණයක් යැයි කියන්නන්ට ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතික ආක්‍රමණයේත් මිහිඳු හිමියන් සිංහල සංස්කෘතියට බුදු දහම අවශෝෂණය කිරීමේත් වෙනස නොතේරෙන්නේ බටහිර කතෝලික චින්තනයේ ප්‍රතිඵලයක් වූ කසිකබල් මාක්ස්වාදය ද වැරදි ඊනියා ඉතිහාස විද්‍යාවක් හෙවත් ඓතිහාසික භෞතිකවාදයක් නිර්මාණය කරමින් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතික ආධිපත්‍යය වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම පමණක් නොව කඩේ යෑම ද කළ නිසා ය. මාක්ස්වාදයට ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතික ආධිපත්‍යය තේරුම්ගැනීමේ ශක්තියක් නොවීම අපට නම් තේරුම්ගත හැකි ය. කාල් මාක්ස් ලෝකයේ බිහි වූ අංක එකේ සංස්කෘතික අධිරාජ්‍යවාදියා විය. මාක්ස්ගේ පොත් බාගෙට හෝ කාලට කියවූ කාල්මාක්ස්ලාට - ඇතැමුන් හඳුන්වන ආකාරයෙන් හතරෙන් එකේ මාක්ස්ලා යන අරුතින් - කාල් මාක්ස් සංස්කෘතික අධිරාජ්‍යවාදියකු වී යැයි කීම ගැරඩියාට බුම්තෙල් ඇතිල්ලීමක් වන බව මම දනිමි. (කලක් අප මාක්ස්වාදය වටහාගෙන තිබුණේ යුදෙව් චින්තනයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ය. එහෙත් අපි දැන් එය කතෝලික චින්තනයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දකිමු. කතෝලික චින්තනයෙහි යුදෙව් චින්තනයෙහි ඇතැම් අංග ද ඇති බව පැහැදිලි ය. මාක්ස්වාදය කසිකබල් වන්නේ එය යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියෙහි බිහි වූ විද්‍යාවක් යැයි කියා පෑමට තැත්කළ ද ඒ එවැනි විද්‍යාවක් හෝ නොවීම ද නිසා ය.)

මඩිහේ නා හිමියන් වැඩ විසුයේ බටහිර ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතික ආධිපත්‍යය විසින් හැඩගැසුණු ඊනියා උගතුන්ගෙන් පිරි සමාජයක ය. මේ ආධිපත්‍යය විසින් නිර්මාණය කරනු ලැබූ සංස්කෘතියෙන් ක්‍රිස්තියානි වූ ආගමින් බෞද්ධ වූ ඕල්කට් බෞද්ධයෝ ද වූහ. උන්වහන්සේගේ පියා ද ක්‍රිස්තු භක්තිකයෙක් විය. ඒ මහතා සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියෙහි ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයකු වී යැයි සිතිය හැකි ය. ඒ කෙසේ වෙතත් නායක්කාර රජවරුන් මෙන් නොව ඉංගිරිසින් විසින් මෙරට නායකත්වය හිමිකර දෙනු ලැබූ සිංහලයෝ අඩුම තරමින් සංස්කෘතියෙන් ක්‍රිස්තියානි වූහ. ඇතැම්හු ආගමින් ද ක්‍රිස්තියානි වූහ. ඔවුහු සියල්ලොම බටහිර ක්‍රිස්තියානි අධ්‍යාපනයේ ප්‍රතිඵල වූහ. ඔවුහු යථාර්ථවාදීහු වූහ. එසේත්

© Prof. Nalin De Silva

නැත්නම් විද්‍යාත්මක බෞද්ධයෝ වූහ. නො එසේනම් කසිකබල් හේතුවාදීහු (රැෂනලිස්ට්) වූහ. කිනම් ආකාරයකින් වුව ද ඔවුහු සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියෙන් පළා ගියෝ වූහ. සමහරකු අවංක වුව ද කෙළේ සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතිය ඉතා මතුපිටින් අතගෑම පමණකි. මේ ප්‍රවනතාවයෙහි හොඳම සංකේතය වූයේ හැඳි ගැරුප්පුවලින් කිරිබත් කෑම ය.

ඊනියා දෙවැනි ලෝක යුද්ධයෙන් පසු කතෝලික ආධිපත්‍යය මුළුමනින් ම මෙන් බිඳ වැටුණි. අද වන විට ප්‍රංශය, ජර්මනිය, ඉතාලිය ආදී රටවල් ද සංස්කෘතික වශයෙන් ක්‍රිස්තියානි වෙයි. අද මෙලොව ජීවත්වීමේ බලපුළුවන්කාරකම ඇත්තේ ක්‍රිස්තියානීන්ට, මුස්ලිමුන්ට හා යුදෙව්වන්ට පමණකි. ක්‍රිස්තියානි හා යුදෙව් භක්තිකයෝ එක් පිළක වෙති. ඔවුහු සංස්කෘතික වශයෙන් යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියට අයත් වෙති. සවුදි අරාබිය වැනි රටවල රජවරුන් යැයි කියා ගන්නෝ ද සංස්කෘතියෙන් පෞද්ගලික ජීවිතයේ දී ක්‍රිස්තියානි යැයි සිතමි. ඔවුන් ජනතාවට මුස්ලිම් පෙනුමක් පෙන්වනවා විය හැකි ය. ඒ කෙසේ වුවත් අද යුදෙව් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතිය මුස්ලිම් සංස්කෘතියට එරෙහිව මාරාන්තික අරගලයක නිරත වෙයි. නැගෙනහිර යුරෝපයේ හා බටහිර ආසියාවේ පමණක් නොව ඉන්දුනීසියාවේ ද අද සිදුවන්නේ මේ අරගලය ය. එහෙත් මුස්ලිමුන්ගේ සහෝදරත්වය, අල්ලා දෙවියන් වටා එකතු වීම හා ආර්ථික ශක්තිය හේතුකොටගෙන ඔවුන්ට ජීවත්වීමේ බලපුළුවන්කාරකම ලැබී ඇත. අද ලෝකයේ අනෙක් සංස්කෘතීන්ට සිදු වී ඇත්තේ නිවට ව පැවතීමට ය. නැත්නම් වඳවී යෑමේ තර්ජනයට මුහුණ දීමට ය. ඉනුදු ලෝකයේ ථෙරවාදී බෞද්ධයෝ අනෙක් සෑම සංස්කෘතියකින් ම පීඩාවට ලක් වෙති. ලෝකයේ අද වැඩියෙන් ම පීඩාවට ලක්වන්නෝ ථෙරවාදී බෞද්ධයෝ වෙති. ඔවුන්ට විරුද්ධ ව අනෙක් සියළු සංස්කෘතීන් තම තමන් අතර භේද තිබිය දී පවා එක් වී ඇත්තා සේ ය. ලෝකයේ කොතැනක හෝ ථෙරවාදී බෞද්ධයනට එරෙහිව මර්දන, පීඩන ඇතිවන විට ඒ ගැන හඬක් නැගීමට හෝ කිසිවකු නැත. මුස්ලිම් රටක් ක්‍රිස්තියානි ආක්‍රමණයකට ලක්වන විට අඩුම තරමින් එයට විරුද්ධව හඬ නැගීමට මුස්ලිම්හු එකතු වෙති. එහි දී ඊනියා ප්‍රගතිශීලී උගත්තු ද මුස්ලිමුන්ට එකතුවෙති.

එහෙත් ථෙරවාදී බෞද්ධයන් වෙනුවෙන් කතාකිරීමට ථෙරවාදී බෞද්ධයෝවත් එකතු නො වෙති. අද බංගලාදේශයේ සිදුවන බෞද්ධ විරෝධී ක්‍රියාවලට එරෙහිව උද්ඝෝෂණය කරන්නෝ කවරහු ද? එහෙත් මියන්මාරයේ, කාම්බෝජයේ, තායිලන්තයේ හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධයනට එරෙහිව ක්‍රියාකිරීමට අවශ්‍ය තරම් සංවිධාන හා රාජ්‍ය ඇත. මේ බොහෝමයක් ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතියට අයත් වෙයි. මඩිහේ නා හිමියන් මේ තත්ත්වය යම් අයුරකින් හෝ අවබෝධ කරගෙන සිටින්නට ඇත. ලෝකයේ ථෙරවාදී සංස්කෘතියේ මූලස්ථානය වූ ශ්‍රී ලංකාවේ සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියට ඇති තර්ජන එකක් දෙකක් නොව දහසක් බව උන්වහන්සේ දැන සිටින්නට ඇත.

මඩිහේ නා හිමියන් දෙමළ ජාතිවාදයෙන් හා ඒ පසුපස ඇති ක්‍රිස්තියානි යටත්විජිතවාදයෙන් සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතිය රැකගැනීමට කටයුතු ඇරඹූයේ දශක ගණනාවකට පෙර ය. ඒ සියල්ල මෙහි විස්තර කිරීම ගඟ දන්නා අයට කොළ කඩා පෑමක් වැනි ය. අනෙක් අතට ඒ විස්තර කිරීමෙන් උන්වහන්සේ විසින් ඉටුකරන ලද සේවය කියා නිමකිරීමට ද නො හැකි ය. අප නා හිමියෝ ජාතික ව්‍යාපාරයේ පසුකලක ධූම කේතු මෙන් ඇති වී නැති වී ගිය ඇතැම් භික්ෂූන් වහන්සේ මෙන් සිංහල සංස්කෘතියට ගැරහීමට, ඒ අවිද්‍යාත්මක යැයි කීමට ඉදිරිපත් නො වූහ. සිංහල බෞද්ධ සංස්කෘතියකින් තොරව ථෙරවාද බුදු දහම ලංකාවේ නොව ලෝකයේ කොහේවත් ඉතිරි නොවන බව උන්වහන්සේ දැන සිටින්නට ඇත. අද ථෙරවාදය මහායානයේ ද ආක්‍රමණයකට මුහුණ පා සිටින බව දැනගැනීමට පේරාදෙණි විශ්වවිද්‍යාලයේ දර්ශන අංශයට යා යුතු නැත. සිංහල ථෙරවාදී බෞද්ධ සංස්කෘතිය පිළිබඳ ව උන්වහන්සේට වූ දැනුම ජාතික ව්‍යාපාරයේ යෙදුන හා යෙදෙන අනෙක් ඇතැම් ප්‍රධාන භික්ෂූන් වහන්සේට ද තිබිණි නම් කෙතරම් යහපත් දැයි සිතෙයි. සිංහල භික්ෂු දේශපාලනයේ සීමා කොතැනක දැයි උන්වහන්සේ දැන සිටියහ. උන්වහන්සේ වැඩ විසූ ආයතනයේ ම වැඩ විසූ ඇතැම් භික්ෂූන් වහන්සේ නා හිමියන්ගේ අවවාදානුශාසනාවලට කන් නො දුන්හ. ධූම කේතුවල න්‍යෂ්ටිය මඳ බවත් දුම වැඩි බවත් අපි දනිමු. අද ඇති සෝබන ජාතික ව්‍යාපාරය විසින් නා හිමියන් අමතක කරනු ලැබ ඇත. සෝබන ජාතික ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය පුස්සන් හා මයිකල්ලා මිස හරයක් ඇත්තෝ නො වෙති. අප නා හිමියනට අවශ්‍ය වූයේ හරවත් ගැඹුරක් ඇති ජාතික ව්‍යාපාරයක් නිර්මාණය කිරීම ය. බටහිර ක්‍රිස්තියානි සංස්කෘතික යටත්විජිතවාදී ආධිපත්‍යයෙන් මිදීම සඳහා එවැනි ජාතික ව්‍යාපාරයක් අවශ්‍ය වෙයි ~

© Prof. Nalin De Silva